

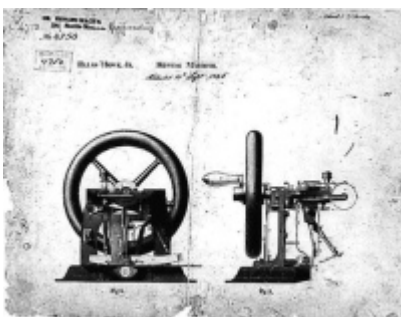

Op bezoek bij kleermaker Richard Anderson in Savile Row

By Rick Moorman

Rick Moorman was afgelopen weekend op bezoek bij een van de grootste en misschien wel beroemdste kleermakers op Savile Row in Londen, Richard Anderson. Een fantastische ervaring! Maar eerst vertelt Rick meer over kleedgedrag, de opkomst van de naaimachine en revolutionaire invloeden.

Aan het soort kleding herken(de) je de bevolkingsgroep, de streek of de beroepsgroep. Kleding geeft status of gezag, geeft uiting aan blijde- of juist droeve gebeurtenissen of geeft de kans je te onderscheiden of anoniem op te gaan in een groter geheel. Tot in het midden van de negentiende eeuw kan de kleermaker, die een ambachtelijk vakman is, redelijk zijn brood verdienen. Met de komst van de machinale kledingmakerij wordt z'n positie aangetast en verslechteren het inkomen en de arbeidsomstandigheden.

De vrij gecompliceerde handvaardigheid van de kleermaker maakt het moeilijk het vak te mechaniseren. Machines deden dan ook best laat hun intrede in de kledingindustrie. Tot het midden van de 19de eeuw is de naald het instrument waar kleren mee worden vervaardigd. Omstreeks 1850 worden er min of meer bruikbare naaimachines gemaakt. Pas tien jaar later is de ontwikkeling van de naaimachine zover, dat er ook voor particulieren een goed werkende machine op de markt komt. Het is de Amerikaan Elias Howe die een naaimachine bouwt, werkend met een steek waarbij twee draden worden gebruikt – de z.g. double-locked stitch – met behulp van een schietspoel en een naald met een eivormige punt.

Veranderingen in de maatschappij en in mentaliteit vinden we terug in de kleding. De grote verandering in maatschappelijke zin, die de Franse revolutie uitdraagt, heeft invloed op het kleedgedrag.

De gelijkheid, de vrijheid en de broederschap vinden hun verwerkelijking in de 'mode'. Specifieke klederdrachten verdwijnen. De 'herendracht' verliest aan kleurigheid en *élégance* en boeren, burgers en buitenlui willen- althans op zondag – zich als heer kleden.

Zo wordt de tijd rijp voor vervaardiging van kleding op voorraad. Lange tijd gaan ambachtelijke- en industriële kledingproductie gelijk op. Na 1880 stijgt de vraag naar geconfectioneerde kleding dankzij een beter inkomen en dalende prijzen. Voor het vestigen van een kledingbedrijf speelt de aanwezigheid van voldoende aantallen goedkope arbeidskrachten een belangrijke rol. Economisch zwakke regio's met lage lonen zijn geliefde vestigingsplaatsen. Vooral jonge vrouwen vinden werk in de confectiefabrieken. Na 1880 verkoopt de detailhandel al vrij veel confectiekleding, vooral import. Zo rond 1900 vinden zo'n 15.000 mensen werk in de Nederlandse confectie-industrie. Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Utrecht, Twente en in geringere mate Arnhem zijn de centra waar confectie wordt gemaakt.

Inmiddels is om dezelfde redenen van met name goedkopere werkkrachten, deze grootschalige industrie weer vrijwel volledig verdwenen in Nederland en hetzelfde zie je nu ook in geheel Europa gebeuren.

Daarom was het voor mij afgelopen weekend zeer bijzonder om een langdurige ontmoeting te hebben met een van de grootste en wellicht beroemdste kleermakers op Savile Row, Richard Anderson. Deze relatief jonge kleermaker laat zien dat het kleermakers beroep nog steeds een grote toekomst kan hebben. Hij nam in 2001 de grote stap om zich te vestigen op Savile Row. Een stap die in de laatste 50 jaar door niemand meer genomen was. Zijn enthousiasme over het een na oudste beroep ter wereld was zo inspirerend dat ik mij realiseerde dat er naast de goedkopere confectielijnen er altijd een goede boterham te verdienen zal blijven in traditioneel handwerk, zolang je maar uit blijft gaan van kwaliteit, vakmanschap en vooral liefde voor het vak.

Als ik al twijfelde, dan is dat na mijn bezoek aan Richard volledig weg.

Wat een ervaring !

Rick Moorman